

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง ลักษณะ สี และขนาดธนบัตร

ชนิดราคา ๒๐ บาท แบบใหม่ ที่จะนำออกใช้

ด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยจะนำธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท แบบใหม่ ออกใช้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ จึงประกาศลักษณะ สี และขนาดของธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท แบบใหม่ ดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะและสี

ก. ด้านหน้า

ตอนกลางเบื้องขวา มีพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ในฉลองพระองค์ครุยมหาจักรีบรมราชวงศ์ พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม บนลายพื้น ลายพันธุ์พฤกษา และลายประดิษฐ์ ซึ่งพิมพ์ด้วยสีเขียว สีเขียวอมเหลือง สีส้ม และสีม่วง ด้านล่างมีหมวดอักษรโรมันและเลขหมายอารบิกสีแดง พิมพ์บนลายประดิษฐ์สีเขียว

ตอนกลางเบื้องซ้าย ด้านบนมีรูปพระครุฑพ่าห์สีเขียวเข้ม ถัดลงมาข้อความ “รัฐบาลไทย” “ธนบัตรเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย” และตัวเลขไทย “๒๐” ทั้งหมดพิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ถัดลงมามีลายมือชื่อของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย พิมพ์ด้วยสีดำ อยู่เหนือข้อความ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง” และ “ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย” ซึ่งพิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ด้านล่างมีลายไทยและลายประดิษฐ์ พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม โดยรอบลายประดิษฐ์มีแถวตัวเลขอารบิก “20” ขนาดจั่วสีเขียวเข้มเรียงติดต่อกัน อ่านได้ชัดเจนโดยใช้แว่นขยาย องค์ประกอบทั้งหมดนี้ พิมพ์บนภาพเครื่องสังคโลก ลายประดิษฐ์ และลายพื้นซึ่งพิมพ์ด้วยสีเขียวอมเหลือง สีส้ม สีม่วง และสีเขียว

เบื้องซ้ายมุมบน มีบางส่วนของตัวเลขอารบิก “20” พิมพ์ในแนวตั้ง ด้วยสีม่วง และส่วนที่เหลือพิมพ์บนด้านหลังธนบัตรในตำแหน่งที่ต่อเนื่องกัน เมื่อยกธนบัตรด้านหน้าขึ้นส่องกับแสงสว่าง จะมองเห็นเป็นตัวเลขอารบิก “20” ที่สมบูรณ์ ถัดมาทางขวามีหมวดอักษรและเลขหมายไทยสีแดง พิมพ์บนลายพื้นและภาพเครื่องสังคโลก ซึ่งพิมพ์ด้วยสีเขียว สีม่วง และสีเขียวอมเหลือง ถัดลงมามีลายน้ำพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน และลายน้ำตัวเลขไทย “๒๐” มุมล่างมีลายประดิษฐ์รูปดอกบัวบานสีเขียวเข้ม ภายในมีตัวเลขอารบิก “20” ซ่อนไว้ ซึ่งมองเห็นได้เมื่อเอียงธนบัตรเข้าหาแสงสว่าง โดยมองผ่านจากมุมล่างซ้ายเข้าหากึ่งกลางธนบัตร บริเวณขอบธนบัตรด้านซ้ายมีแถวตัวเลขอารบิก “20” ขนาดจั่วสีเขียวเข้มเรียงติดต่อกันในแนวตั้ง อ่านได้ชัดเจนโดยใช้แว่นขยาย

เบื้องขวามุมบน มีตัวเลขอารบิก “20” พิมพ์ส่วนบนด้วยสีส้ม พิมพ์ส่วนล่างด้วยสีเขียวเข้ม ถัดลงมาข้อความ “ยี่สิบบาท” พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ถัดลงมามีเส้นแนวนอนพิมพ์บน ด้วยสีเขียวเข้ม เรียงลดหลั่นกันลงมา ด้านล่างมีสัญลักษณ์แจ้งชนิดราคาสำหรับผู้พิการทางสายตา พิมพ์เป็นรูปดอกไม้สีเขียวเข้มในแนวตั้ง ๒ ดอก องค์ประกอบทั้งหมดนี้พิมพ์บนลายประดิษฐ์และลายพันธุ์พฤกษา ซึ่งพิมพ์ด้วยสีเขียว สีม่วง และสีส้ม

ข. ด้านหลัง

ตอนกลาง มีภาพพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม และสีเขียวอมเหลือง เบื้องหลังเป็นลายพื้นสีส้ม สีเขียวอมเหลือง สีเขียวขี้ม้า และสีเขียว ด้านล่างของภาพพระบรมราชานุสาวรีย์เป็นลายพันธุ์พฤกษาสีเขียว สีเขียวอมเหลือง สีส้ม และสีเขียวขี้ม้า ส่วนด้านขวาของภาพพระบรมราชานุสาวรีย์มีภาพพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงรับเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎร และภาพกระดิ่งสำหรับราษฎรใช้สั่นเพื่อร้องทุกข์ พิมพ์ด้วยสีเขียวขี้ม้าและสีเขียว ถัดขึ้นไปด้านบนมีภาพลายสือไทยและลายประจำยาม พิมพ์ด้วยสีเขียว บริเวณขอบธนบัตรด้านบนและด้านล่างมีลายพื้นลายไทย และลายสือไทย พิมพ์ด้วยสีเขียว สีเขียวอมเหลือง และสีส้ม

เบื้องซ้ายมุมบน มีรูปพระครุฑพ่าห์สีเขียวขี้ม้า ขนปีกชั้นในสีเขียวขี้ม้า ขนปีกชั้นนอกและขนหางสีเขียวเข้ม ถัดมาทางขวามีข้อความ “พ่อขุนรามคำแหงมหาราช” และ “พ.ศ. ๑๘๒๒ - ๑๘๔๑” พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ถัดลงมามีภาพการประดิษฐ์อักษรไทย พิมพ์ด้วยสีเขียว สีเขียวขี้ม้า สีส้ม และสีเขียวอมเหลือง และภาพศิลาจารึกหลักที่ ๑ จารึกพ่อขุนรามคำแหง พิมพ์ด้วยสีเขียวขี้ม้าและสีเขียว เบื้องหลังมีภาพเครื่องสังคโลก พิมพ์ด้วยสีเขียว สีเขียวขี้ม้า สีส้ม และสีเขียวอมเหลือง มุมล่างมีตัวเลขไทย “๒๐” พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม สีเขียวขี้ม้า และสีส้ม

เบื้องขวามุมบน มีตัวเลขอารบิก “20” พิมพ์ด้วยสีเขียวเข้ม ถัดไปทางขวา มีบางส่วนของตัวเลขอารบิก “20” พิมพ์ในแนวตั้งด้วยสีเขียว ถัดลงมามีลายน้ำพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน และลายน้ำตัวเลขไทย “๒๐” ใต้ลายน้ำ มีภาพเครื่องสังคโลก และลายไทย พิมพ์ด้วยสีเขียวขี้ม้าและสีเขียว ด้านล่างมีข้อความ “โทษฐานปลอมหรือแปลงธนบัตรคือจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกอย่างสูงยี่สิบปี และปรับอย่างสูงสี่หมื่นบาท” พิมพ์ด้วยสีเขียว

ค. ลักษณะพิเศษ

เนื้อกระดาษสีขาว มีลายน้ำพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน และลายน้ำตัวเลขไทย “๒๐” ซึ่งมีความโปร่งแสงเป็นพิเศษ มองเห็นได้ชัดเจนทั้งสองด้าน เมื่อยกธนบัตรขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง

ในเนื้อกระดาษรอยเส้นใยเรืองแสง ซึ่งมองไม่เห็นด้วยแสงธรรมชาติ แต่จะเห็นเรืองแสงเป็นสีเหลือง สีแดง และสีน้ำเงินภายใต้รังสีเหนือม่วง

ในเนื้อกระดาษฝังแถบสีเขียวซ่อนไว้ตามด้านกว้างของธนบัตร โดยมีบางส่วนของแถบสีเขียวปรากฏให้เห็นเป็นระยะๆ ที่ด้านหลังของธนบัตร และจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงแดงเมื่อเปลี่ยนมุมมอง ภายในแถบสีเขียวมีตัวเลขอารบิก ตัวอักษรไทย และตัวอักษรโรมันข้อความ “20 บาท BAHT” ขนาดเล็กสามารถอ่านได้ทั้งสองด้านเมื่อยกธนบัตรขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง

เส้นนูนแนวนอนสีเขียวเข้มเรียงลดหลั่นกันลงมาที่ด้านหน้าเบื้องขวา เป็นเครื่องหมายสำหรับผู้พิการทางสายตาใช้สัมผัสนำไปสู่สัญลักษณ์แจ้งชนิดราคาที่อยู่ด้านล่าง ซึ่งพิมพ์นูนเป็นรูปดอกไม้สีเขียวเข้มในแนวตั้ง ๒ ดอก มาจากตัวเลข “๒” ในอักษรเบรลล์ ซึ่งกำหนดให้เป็นสัญลักษณ์สำหรับธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท

ตัวเลขอารบิก “20” ที่ด้านหน้าเบื้องซ้ายมุมบน พิมพ์แยกบางส่วนไว้บนด้านหน้า และบางส่วนไว้บนด้านหลังในตำแหน่งที่ต่อเนื่องกัน เมื่อยกธนบัตรด้านหน้าขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง จะมองเห็นเป็นตัวเลขอารบิก “20” ที่สมบูรณ์

ภาพเครื่องสังคโลก ลายประดิษฐ์ และลายพื้นเฉพาะส่วนที่พิมพ์ด้วยสีเขียวอมเหลือง ที่ด้านหน้า รวมทั้งภาพการประดิษฐ์อักษรไทย ภาพเครื่องสังคโลก ลายพื้น และลายพันธุ์พฤกษาเฉพาะ ส่วนที่พิมพ์ด้วยสีเขียวอมเหลืองที่ด้านหลัง พิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์พิเศษ ซึ่งจะเรืองแสงเป็นสีเขียวอมเหลือง ภายใต้รังสีเหนือม่วง

ลายพันธุ์พฤกษาสีเขียว สีม่วง และสีส้มที่ด้านหน้าเบื้องขวา พิมพ์ทับด้วยหมึกพิมพ์พิเศษ ซึ่งมองไม่เห็นในแสงธรรมชาติ แต่จะปรากฏลายพันธุ์พฤกษา และตัวเลขอารบิก “20” สีเขียวอมเหลืองเรืองแสง ภายใต้รังสีเหนือม่วง

หมวดอักษรและเลขหมายไทยกับหมวดอักษรโรมันและเลขหมายอารบิกพิมพ์ด้วย หมึกพิมพ์พิเศษสีแดง ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นสีส้มเรืองแสงภายใต้รังสีเหนือม่วง

๒. ขนาดธนบัตร

กว้าง ๗๒ มิลลิเมตร ยาว ๑๓๘ มิลลิเมตร

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

กิตติรัตน์ ณ ระนอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง